

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ул. Македонија 12/3
Палата Македонија
Скопје, Р.Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzh@drz.gov.mk
www.dzh.gov.mk

Број: 19-36/4

Дата: 13.03.2015

ДО
ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта - Скопје (во понатамошниот текст јавното претпријатие) за 2013 година.

Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на јавното претпријатие за 2010 година со кој е исказано воздржување од изразување мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи и негативно мислење за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Со ревизијата на преземените мерки по дадените препораки се констатира дека јавното претпријатие има делумно преземени мерки по дадените препораки.

Изразено е неповолно мислење во однос на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност со законските прописи во финансиските трансакции за 2013 година.

Со извршената ревизија на финансиските извештаи за 2013 година ревизијата констатира состојби и тоа:

- отсуство на потребните контроли во процесот на администрирање на приходите во јавното претпријатие;
- отсуствуваат активности за утврдување на основачкиот влог во актот за основање, проценка на капиталот, негово упишување кај надлежниот регистар и неизготвен завршен биланс;

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- условите и постапката за отворање/затворање на канцеларии како составен дел на подружниците и обезбедување соодветни просторни и кадровски услови за работа и непречено функционирање на истите не се уредени;
- колективниот договор на ниво на работодавач не е усогласен со општиот колективен договор;
- отсуствува сметководствена евиденција за просторот што го користи јавното претпријатие и не се обезбедени имотни листови за истиот;
- преземените активности за извршување на пописот на средствата и обврските, утврдување на фактичката состојба и усогласување на сметководствената вредност се нецелосни;
- отсуство на ИТ стратегија за развој на претпријатието и процедура за правење резервна копија на податоците како и пишани политики и процедури за користење на ИТ;
- недоследности во администрацирањето на приходите, нивното признавање и мерење, склучувањето на договорите и поврзување на уплатите со крајните корисници на пасиштата;
- извршени набавки за кои не се преземени активности за доделување на договор за јавна набавка согласно одредбите на Законот за јавни набавки.

Утврдивме системска слабост која упатува на недонесена Програма за стопанисување со пасиштата за период од 10 (десет) години која има влијание врз понатамошниот развој, мерките за одгледување, заштита, унапредување и проширување на пасиштата во Република Македонија.

За погоре наведените состојби надлежните органи на претпријатието потребно е да преземат активности и мерки за нивно надминување.

Извршивме обелоденувања во повеќе области за работењето на претпријатието кои имаат влијание на неговиот континуитет и тоа:

- во процесот на давање на пасиштата на користење на физички и правни лица;
- во подготовката на соодветни законски измени на Законот за пасишта;
- за работите на инспекциски надзор во делот на користењето на пасиштата во државна сопственост;
- за обврската на јавното претпријатие да изготвува и води регистар на пасишта во државна сопственост;
- за подготвувањето/донесувањето на интерните акти на јавното претпријатие како предуслов за непречена имплементација на законските акти во делот на статусот на вработените;
- за трошоците за главен долг, парнични трошоци, адвокатски и судски трошоци, награди за извршување како и трошоци врз основа на камати по донесени судски одлуки за изгубени спорови и
- за бројот на членови на Управниот одбор.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Не се примени забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор заведен под број 19-36/1 од 14.01.2014 година.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (страна 25 до 28) заедно со ревизија на усогласеност на јавното претпријатие за 2013 година кои се состојат од Биланс на состојбата (Извештај за финансиската состојба) на ден 31 декември, Биланс на успех (Извештај за добивка или загуба), Извештај за промените во главнината и Извештај за паричните текови за годината која завршува со тој датум и Преглед на значајни сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на јавното претпријатие за 2010 година со кој е исказано воздржување од изразување мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи и негативно мислење за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот застапувано од:
 - Иљмије Власаку, директор од 23.03.2011 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектиирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектиирани во

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

финансиските извештаи се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и расходите на јавното претпријатие се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

2. Цели и делокруг на ревизијата

- 2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали е резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изгответи, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

- 2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

- 2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

кои се соодветни во околностите но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.1. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 07.10. до 18.11.2014 година кај јавното претпријатие од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходните години - спроведување на препораките

Во февруари 2012 година извршена е ревизија на резултатите од спроведувањето на препораките дадени во Конечниот извештај на ОДР за 2010 година, бр. 34-171/14 од 2011 година. Со извршениот увид во издадениот извештај за извршената ревизија на преземените мерки по дадените препораки се констатира дека јавното претпријатие има делумно преземени мерки по дадените препораки. Препораките кои беа неспроведени, делумно спроведени или пак во тек беа опфатени со тековната ревизија, при што констатиравме дека и понатаму јавното претпријатие преземало само дел од потребните активности за спроведување на дадените препораки.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутиирани на завршиот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија, одржан на ден 12.12.2014 година.

Не се примени забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор заведен под број 19-36/1 од 14.01.2014 година.

4.1. Интерни контроли

4.1.1. Врз основа на извршеното снимање и проверка на функционирањето на системот на интерни контроли во процесот на администрацирање на приходите во јавното претпријатие, ревизијата констатира дека не се воспоставени потребните контроли и истите не обезбедуваат доволно ниво на ефикасност и сигурност за да потврдат комплетност на остварените приходи.

Констатирано е дека нема пишана процедура со која ќе се уреди целокупниот тек на активностите на сите инволвирали лица во самиот процес и разграничување на нивните надлежности со што ќе се обезбеди:

- склучени договори со сите корисници за кои е донесена одлука за избор на најповолен понудувач;

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- договорите да содржат точни податоци кои ја одразуваат реалната и веродостојна состојба;
- за сите склучени договори помеѓу јавното претпријатие и корисниците за пасишта да се внесени податоци во програмот/софтверот;
- секоја година корисниците на пасишта во близина на селско населено место да доставуваат потврда обезбедена од надлежна институција за бројот на добитокот што го поседуваат;
- редовна контрола за бројот на добитокот кој се напасува на пасиштата во државна сопственост и преземање на потребните активности;
- податоците внесени во програмот да се согласно склучените договори;
- навремено и до сите купувачи со кои е склучен договор да се доставени фактури;
- соодветно постапување во случај кога купувачите не ги плаќаат фактурите или ненавремено ги плаќаат фактурите;
- постапување кога ќе пристигнат уплати од непознати купувачи, купувачи без договор/фактура и слично;
- постапување во случај на утврдување на корисници на пасишта кои ги користат пасиштата без склучен договор.

Погоре утврдената состојба не е во согласност со одредбите на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор и има за ефект присуство на ризици кои влијаат на комплетноста на приходите на јавното претпријатие.

Препорака

Надлежните органи да назначат лица за изготвување на јасна и комплетна процедура за администрирање на приходите и обезбедат услови за нејзина имплементација.

4.2. Усогласеност со закони и прописи

4.2.1. Со одредбите на Законот за пасишта, надлежноста за основање на јавното претпријатие е пренесена на Владата на Република Македонија (во понатамошниот текст Владата), која донесува Одлука број 23-982/1 од 06.04.1998 година. Со извршениот увид на одредбите од Законот за пасишта, Законот за јавните претпријатија и наведената одлука, ревизијата констатира:

- во актот за основање не е утврден основачкиот влог (износот на средства за основање и начинот на нивно обезбедување) и истото е регистрирано без да биде утврден и уписан основачкиот влог;
- не се преземени активности до денот на извршување од ревизијата да се изврши проценка на капиталот и негово упишување кај надлежниот регистар;
- не е изготвен завршен биланс со кој ќе се утврди фактичката состојба на правата, обврските и останатиот имот кој требало јавното претпријатие за

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

стопанисување со пасишта да го преземе од поранешните Самоуправни интересни заедници за управување и користење на пасиштата и утрините и од други претпријатија што стопанишуваат со пасишта во државна сопственост.

Утврдената состојба не е во согласност со погоре наведените акти и предизвикува за ефект неможност од целосно воспоставување на правото на користење и располагање со пасиштата и другиот имот, потврдување на исказаниот капитал во финансиските извештаи во износ од 13.982 илјади денари, намалување на квалитетот на финансиските извештаи и информациите што ги даваат истите.

За надминување на дел од утврдените состојби надлежните органи на претпријатието во текот на 2012 година доставиле информација до основачот со конкретни предлози за постапување но до денот на известување не се добиени повратни информации.

Препорака

Надлежните органи на претпријатието во соработка со основачот да ги преземат потребните активности за проценка на капиталот и негово упишување во надлежниот регистар како и упишување на правото на користење и располагање со пасиштата и другиот имот при надлежната Агенција за катастар на недвижности.

4.2.2. Со одредбите на член 14 од Законот за јавните претпријатија е уредено дека јавното претпријатие може да основа подружници, кои немаат својство на правно лице, но можат да настапуваат во правниот промет во име и за сметка на јавното претпријатие. Со подружницата раководи раководител што го именува директорот на јавното претпријатие, а основањето на подружницата се пријавува кај регистарскиот суд според седиштето на јавното претпријатие што ја основало. Подетални информации за бројот на подружниците на јавното претпријатие и овластувањето на раководителите на подружниците се содржани во Правилникот за внатрешна организација и Правилникот за систематизација на работите и задачите на јавното претпријатие. Со извршениот увид во наведените интерни акти и тековната состојба на субјектот предмет на ревизија издаден од надлежниот регистар ревизијата констатира:

- освен бројот на подружниците и нивниот делокруг на работа не постојат пишани правила за начинот на отворање на подружниците како и канцелариите во нивниот состав вклучувајќи го и нивното затворање;
- кај надлежниот регистар извршено е запишување на 11 подружници (една иста подружница е два пати регистрирана) додека со актот за внатрешна организација утврдени се 10 подружници;
- за подружницата Виница наведено е овластено лице од претходен период кое во известувачкиот период нема овластување а започнувајќи од 7

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ноември 2013 година, наведеното лице заминува во пензија. На ревизијата не и се презентирани податоци дека наведената состојба е надмината;

- јавното претпријатие не располага со доволен сопствен простор за подружниците поради што за дел од истите има склучено договор за закуп со правни и физички лица а дел се сместени во други државни институции каде користат исти деловни простории со вработени од истите институции;
- во дел од подружниците не се вработени лица при што потребните работни активности ги извршуваат лица ангажирани со договор за вршење на посебни работи.

Погоре наведените состојби не се во согласност со одредбите на интерните акти, Законот за јавните претпријатија и влијае на ефикасноста во извршувањето на дејностите од јавен интерес и квалитетот на дадените услуги.

Препорака

Надлежните органи за управување и раководење со претпријатието да преземат активности за:

- уредување на начинот, условите и постапката за отворање/затворање на канцеларии како составен дел на подружниците;
- обезбедување на соодветни просторни и кадровски услови за работа и непречено функционирање;
- промена и ажурирање на овластени лица во единствениот трговски регистар согласно реалната состојба.

4.2.3. Систематизирањето на работните задачи, бројот на вработени, видот и потребниот степен на стручна подготовка и другите посебни услови за вработување се уредени со актот за систематизација на работите и задачите. Со извршениот увид на наведениот акт, ревизијата констатира дека предвидени се вкупно 68 работни места (вработени 28) од кои 29 работни места во дирекција (9 вработени вклучувајќи го и директорот) и 39 во подружниците (19 вработени). Ваквата состојба укажува дека во известувачкиот период јавното претпријатие работи со помалку од половина од потребните човечки ресурси и не се назначени потребниот број на раководители на подружниците.

За надминување на наведената состојба надлежните органи на претпријатието се обратиле до надлежното министерство за вработување на 15 лица но, до денот на известување од извршената ревизија не е добиена повратна информација и покрај тоа што е упатена ургенција по наведеното барање.

Утврдената состојба влијае на степенот на успешност и континуитет во извршување на работите и задачите, непречено обавување на дејноста и остварување на целите на претпријатието.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Препорака

Надлежните органи на јавното претпријатие да извршат преоценување на потребата од човечки ресурси и во соработка со надлежното министерство да обезбедат согласност за вработување на потребните човечки ресурси.

- 4.2.4. Во известувачкиот период потребата од дополнителни човечки ресурси јавното претпријатие ја надоместува со склучување на договори за вршење на посебни работи со 21 лице. На име надомест за извршените работи по овој основ во финансиските извештаи исказани се трошоци во бруто износ од 2.326 илјади денари. Со извршениот увид во одредбите на склучените договори и извршените исплати констатиравме:
- договорите се склучуваат/обновуваат секој месец, при што дел од лицата во континуитет се ангажираат во период од повеќе години, а дел од лицата се ангажирани само неколку месеци во известувачкиот период;
 - во делот на основот на склучените договори јавното претпријатие се повикува на одредбите на член 252 од Законот за работните односи кој упатува дека работодавачот може да склучи договор за вршење на работи кои се надвор од дејноста на работодавачот. Ангажираните лица извршуваат работи кои се од дејноста на работодавачот што не е во согласност со наведениот закон;
 - за 20 лица ангажирани по договор за вршење на посебни работи утврден е ист месечен надоместок во нето износ од 12 илјади денари без да се утврдат критериумите за утврдување на наведениот надоместок, да се утврди потребното ниво на образование и квалификации и начинот на контрола на квалитетот и обемот на извршените работи;
 - во одреден временски период во годината предмет на ревизија наведените договори не биле обновени, ангажираните лица продолжиле и понатаму да ги извршуваат работите, а надлежниот орган за управување со претпријатието донел Одлука за исплата на надоместок за нивното ангажирање.

Погоре наведените состојби не се во согласност со одредбите на Законот за работните односи и Законот за агенциите за привремени вработувања и истите ја намалуваат транспарентноста и објективноста при изборот на лицата, можност за ангажирање на лица со несоодветно образование и недоволно работно искуство за видот на работите кои ги извршуваат, како и неможност да ги остварат правата од регулиран работен однос (право на ПИО и здравствено осигурување).

Утврдените состојби продолжуваат и во текот на 2014 година.

Препорака

Надлежните органи за управување и раководење со претпријатието да преземат активности за преиспитување на утврдената состојба а потребата од дополнителни човечки ресурси да ја надминат во соработка со надлежните органи.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

4.2.5. Во известувачкиот период на име бруто плати искажани се трошоци во износ од 12.249 илјади денари. Исплатата на платите се врши врз основа на Законот за работните односи, Општиот колективен договор за јавниот сектор и Колективниот договор на ниво на гранка односно Колективен договор на ниво на работодавач. Со извршениот увид во наведените акти и презентираната документација за пресметка и исплата на плати и надоместоци на плати, ревизијата констатира:

- не е изготвен Правилник за плати, надоместоци на плати и други примања, утврден како интересен акт со член 47 од Статутот на јавното претпријатие која обврска со новите статутарни одредби е напуштена;
- не е извршено усогласување на Колективниот договор на ниво на работодавач со одредбите на Општиот колективен договор за јавниот сектор, поради тоа што во Колективниот договор на ниво на работодавач утврдена е несоодветна основица (во нето износ) за пресметување на платите односно истата треба да биде утврдена во бруто износ и да претставува основица за пресметка на бруто платите на вработените;
- за периодот од 01.01. па се до 30.09.2013 година извршена е пресметка и исплата на плати во бруто износ од 9.047 илјади денари за кои се применети коефициенти на сложеност за пресметка на плата (утврдени со акт на директорот) кои не се усогласени со Колективниот договор на ниво на работодавач и применета е основица за пресметка на плата за која на ревизијата не е презентиран акт од надлежен орган за нејзиното утврдување. Утврдената состојба во делот на коефициентите е надмината започнувајќи од 01.10.2013 година;
- воспоставен е електронски систем за евидентирање на работното време во дирекцијата на јавното претпријатие, но истиот не се користи како основ за пресметување на платата (реално поминато време на работа);
- присуството и потврдувањето на работното време во подружниците не се врши на ефикасен начин за која состојба има дискутирано и надлежниот орган за управување, за што е донесен и соодветен заклучок за подобрување на наведената состојба;
- утврдувањето на вкупната маса на бруто плата не се врши на пропишаниот образец "МБП" што не е во согласност со Законот за исплата на платите во РМ за што по укажување на ревизијата истиот е изготвен при пресметката на платата за месец ноември 2014 година.

Погоре наведените состојби не се во согласност со одредбите на Законот за работни односи, Општиот колективен договор за јавниот сектор и Законот за исплата на платите во Република Македонија и создаваат ризик при пресметката на платите и можност пресметаните и исплатените плати да не се во согласност со реално одработеното работно време.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Препорака

Надлежните органи за управување и раководење со претпријатието да преземат активности за изменување и усогласување на колективниот договор на ниво на работодавач.

Надлежните органи за управување и раководење со претпријатието да воспостават евиденција и контрола на работното време во дирекција и подружниците и обезбедат пресметување на платата согласно реално одработените работни часови.

4.3. Финансиски извештаи

Биланс на состојба

4.3.1. Во трговските книги јавното претпријатие со состојба на 31.12.2013 година евидентирани се материјални средства во износ од 39.972 илјади денари. Со извршениот увид на начинот на евидентирање на материјалните средства, пресметување на исправката на вредноста и преземените активности за обезбедување на уредни и веродостојни документи за евидентираните трансакции како и запишување на одредени права кај надлежната Агенција за катастар на недвижности го констатиравме следното:

- не е воспоставена сметководствена евиденција и не е обезбеден имотен лист за деловниот простор во кој е сместена дирекцијата на јавното претпријатие, лоциран на Бул. „Партизански одреди“, Скопје, со површина од 286 м², сопственост на Република Македонија;
- во трговските книги е евидентирана административна зграда во Гостивар со сегашна вредност од 850 илјади денари за која јавното претпријатие не располага со имотен лист како доказ за правото на користење и евидентирање;
- за евидентираното земјиште за КО Тетово во површина од 768 м² не се преземени активности за утврдување на неговата објективна вредност, деловната зграда со површина од 105 м² не е евидентирана во трговските книги и истите не се изложени кај надлежната Агенција за катастар на недвижности;
- во известувачкиот период извршено е зголемување на вредноста на материјалните средства во износ од 7.080 илјади денари за набавени пластични црева за вода во должина од 300.000 метри за потребите на корисниците на пасиштата. Истите средства не ги задоволуваат критериумите за признавање и добивање на третман на средство и најголем дел од истите се распределени по подружници кај кои не се обезбедени соодветни услови за чување а пописната комисија не ја утврдила нивната фактичка состојба. Во делот на начинот на потврдување на нивното предавање на крајните корисници не е обезбедено доследно почитување на Правилникот за планирање и

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

реализација на агромелиоративни мерки на пасиштата во државна сопственост;

- со извршениот увид на начинот на пресметување на амортизацијата констатирајме различен пристап и примена на стапки за амортизација од известувачки период во известувачки период за кое на ревизијата не е и се дадени соодветни објаснувачки белешки.

Погоре наведените состојби не се во согласност со одредбите на Правилникот за водење сметководство - МСС 1 и МСС 16 и Законот за сопственост и други стварни права и влијае на реално и објективно прикажување на средствата во финансиските извештаи и квалитетот на информациите кои ги даваат истите.

Препорака

Надлежните органи во јавното претпријатие да преземат активности за:

- запишување на правото на користење врз земјиштето и објектите кај надлежната агенција;
- вршење проценка на вредноста на земјиштето;
- обезбедување на соодветни услови за чување на набавените средства и нивно евидентирање како материјали на залиха.

4.3.2. Постапувајќи согласно одредбите на Законот за трговски друштва и одредбите на Правилникот за начинот за вршење на попис на средствата и обврските и усогласување на сметководствената со фактичката состојба утврдена со пописот, Управниот одбор на јавното претпријатие има донесено повеќе одлуки за формирање на комисии за вршење попис на средствата и обврските со состојба на 31.12.2013 година. Со извршената ревизија на начинот на спроведување на активностите за вршењето на попис, изготвување на извештај и негово усвојување од страна на надлежните органи, ревизијата го констатира следното:

- не е донесена процедура и правила на постапување на пописните комисии кои имаат обврска да извршат попис на средствата и обврските;
- не е изготвен план за работа, пописните листи не се составени посебно според аналитички сметки на средствата, во истите не се внесени податоци за номенклатурни броеви и видови на средства и називите на средствата се општи;
- средствата чија вредност е намалена поради оштетување, неисправност или застареност не се попишани во посебни пописни листи;
- не е извршен попис на градежните објекти и опремата кои се наоѓаат на бачилата сместени на високопланинските пасишта поради лошите временски услови;
- не е извршен попис на опремата (водопоила, водовод, црева, базени за капење на стоката) инсталрирана/поставена на пасиштата кои ги користат сточарите; мобилни телефони и нематеријални средства;

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- не е извршен попис на новонабавените пластични црева за вода кои заклучно со 31.12.2013 година, иако се распределени по подружници не се предадени на крајните корисници;
- извршено е евидентирање на дел од средствата во пописните листи без да се изврши физички увид на лице место (наведено во Извештајот од пописната комисија);
- пописните листи за основни средства и ситен инвентар се изготвени според локација (подружници и канцеларии во дирекција) и во истите не е извршено разграничување на основните средства од ситниот инвентар;
- дел од изготвените пописни листи не се потпишани од сите членови на пописната комисија и во истите се содржани средства кои во исто време се содржани и во пописните листи за подружниците;
- изготвен е Записник за извршениот попис на состојбата на побарувањата на ден 31.12.2013 година со што комисијата констатира дека побарувањата од купувачите се во износ од 70.402 илјади денари, побарувањата по тужби 7.020 илјади денари, останати побарувања во износ од 1.330 илјади денари без притоа да се:
 - утврди старосната структура и да се констатираат активностите кои (не) се преземени за наплата на истите. И покрај тоа што голем дел од побарувањата потекнуваат од претходните периоди не се преземени активности за утврдување на фактичката состојба и доставување на поткрепувачки информации до надлежните органи за отпишување на дел од побарувањата;
 - изврши попис на побарувањата за повеќе платени даноци во износ од 698 илјади денари и да се предложат мерки и активности за поврат на повеќе платените средства.
- не е извршен попис на обврските со состојба на 31.12.2013 година.

Наведената состојба не е во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва, Правилникот за водење на сметководство (МСФИ и МСС) и Правилникот за начинот за вршење на попис на средствата и обврските и усогласување на сметководствената со фактичката состојба утврдена со пописот и предизвикува: неможност од усогласување на фактичката со сметководствената состојба, надлежните органи да не го прифатат предложениот отпис на побарувањата (отпишани се само 81 илјада денари), намалување на квалитетот на финансиските извештаи и информациите кои ги даваат истите.

За надминување на дел од утврдените состојби во текот на 2014 година преземени се активности за:

- утврдување на старосната структура на побарувањата по години и по коминтенти;
- формирање на комисија за попис на основните средства (бачила) на пасиштата на јавното претпријатие и изготвен е Извештај од кој може да се констатира дека не сите бачила се попишани и заведени во трговските книги на јавното претпријатие.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Препорака

Надлежните органи на претпријатието да преземат мерки и активности за: донесување на процедури за начинот на постапување на лицата инволвирани во пописот на средствата и обврските и обезбедат квалитетно и навремено вршење на пописот.

Надлежните органи на претпријатието да ги задолжат лицата одговорни за трговските книги да извршат усогласување на меѓусебните побарувања и обврски со Управата за јавни приходи и да извршат поврат на повеќе платените средства.

4.3.3. Со извршената ревизија на информационите системи и софтверските апликации кои што јавното претпријатие ги користи за водење на трговските книги како и човечките ресурси од оваа област, ревизијата го констатира следното:

- отсуствуваат пишани политики и процедури за користење на ИТ, ИТ стратегија за развој на претпријатието како и процедура за правење резервна копија на податоците;
- не е обезбедена копија на податоците на надворешна локација;
- не е извршена проценка на ризици од хаварија;
- не е задолжителна употребата на лозинки за пристап до ресурсите на системот при најава на системскиот софтвер и
- не е вработено лице од областа на ИТ.

Горе наведените состојби не се во согласност со меѓународните стандарди (MCP 315) и најдобрите практики за ИТ безбедност (CobiT 4.1) што доведува до ризик од несоодветен развој на ИТ системот, несоодветен пристап до податоците како и ризик дека управувањето со ИТ ресурсите нема да биде во линија со приоритетите за развој на субјектот, идентификување на ИТ можностите, капацитетите и човечките ресурси.

Препорака

Надлежните органи на јавното претпријатие да преземат мерки и активности за:

- изготвување и донесување на ИТ стратегија за развој на ИТ системот;
- политики и процедури за користење и безбедност на информатичката технологија и информацискиот систем;
- зголемување на безбедноста до пристапот до ресурсите во системот и до податоците, како и нивното чување и достапност и
- вработување на лице од областа на ИТ.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Биланс на успех

4.3.4. За користењето на пасиштата и утврдувањето на меѓусебните права и обврски, јавното претпријатие и корисниците (правни и физички лица) на пасиштата имаат обврска да склучат договори, во кои меѓу другото е утврдена и висината на надоместокот/пашарина што треба да се плати најдоцна до 31 декември во тековната година.

Во трговските книги со состојба на 31.12.2013 година јавното претпријатие на име приходи од пашарина искажало износ од 39.424 илјади денари. Со извршената ревизија во делот на администрацирањето на приходите и нивното презентирање во финансиските извештаи ревизијата констатира:

- несоодветно евидентирање на пристигнатите уплати кои се извршени од страна на лица со кои јавното претпријатие нема склучено договори за користење на пасишта и изготвено фактури;
- оневозможено е односно не е извршено целосно поврзување на извршените уплати на име надомест за пашарина со крајните корисници на пасиштата;
- дел од искажаните приходи во износ од 11.548 илјади денари претставува искаjan приход на име нефактурирани услуги односно уплати од корисници на пасишта кои ги користат пасиштата без склучен договор/издадена фактура или во нивно име уплатата ја вршат други лица што предизвикува истата да не може да се поврзе со вистинскиот корисник на пасиштето;
- не е обезбедена целосност на приходите (поради состојбите наведени во точката 4.1.1. од системот на интерните контроли и точка 7.1. од нагласување на прашања за неизвесност или континуитет), односно не е извршено доделување на користење на пасиштата и склучување на договори за истите;
- не се преземени потребните активности за контрола за начинот на користење на пасиштата и склучување на договори со лицата кои ги користат пасиштата.

Погоре наведените состојби не се во согласност со одредбите на Законот за пасишта и Правилникот за водење на сметководството (МСФИ и МСС) и влијаат на комплетноста на приходите, остварениот финансиски резултат, квалитетот на финансиските извештаи и информациите кои ги даваат истите.

Препорака

Надлежните органи на претпријатието да преземат активности за пропишување на политики и процедури за начинот на признавање на приходите и да ги задолжат лицата инволвирали во делот на администрацирањето на приходите да обезбедат нивно соодветно признавање и мерење, склучување на договори и поврзување на секоја уплата со крајниот корисник на пасиштата.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

4.4. Користење на средствата согласно законските прописи

4.4.1. Со извршениот увид во начинот на планирање, спроведување и реализација на постапките за јавните набавки, констатирајме дека во известувачкиот период се спроведени осум постапки за доделување на договори за јавни набавки од кои две по пат на отворена постапка и шест со барање за прибирање на понуди. Со извршената ревизија констатирајме:

- извршени се набавки во вкупен износ од 2.276 илјади денари за кои не се преземени активности за доделување на договор за јавна набавка согласно одредбите на Законот за јавни набавки и тоа како што следува:
 - набавка на услуги за мобилна телефонија во износ од 885 илјади денари;
 - набавка на нафтени деривати во износ од 977 илјади денари;
 - канцелариски материјали и тонери во износ од 275 илјади денари и
 - сервисирање на возила и резервни делови во износ од 139 илјади денари;
- спроведена е постапка за доделување на договор за јавна набавка на стоки во вкупна вредност од 554 илјади денари по пат на прибирање на понуди за која не се доставени податоци до Бирото за јавни набавки односно ЕСЈН. По укажување на ревизијата потребните податоци доставени се до Бирото за јавни набавки.

Погоре наведените состојби не се во согласност со одредбите на Законот за јавните набавки и влијаат на транспарентноста при доделувањето на договорите за јавни набавки и создавањето на еднаква положба помеѓу економските оператори.

Препорака

Надлежните органи во претпријатието да преземат мерки за обезбедување на транспарентност во доделувањето на договорите за јавни набавки и еднаква положба на економските оператори.

Вкупни ефекти од наодите

Имајќи ги во предвид утврдените состојби во точките 4.2.1.; 4.3.1. 4.3.2. и 4.3.4. истите предизвикуваат: да не е утврден основачкиот влог; да не се изврши проценка на капиталот; отсуствува завршен биланс од претходните правни субјекти; невоспоставена евиденција за дел од недвижностите и неутврдена објективна вредност на земјиштето; несоодветно зголемување на вредноста на материјалните средства; нецелосно преземени активности за утврдување на фактичката состојба на средствата и усогласување на нивната сметководствена вредност; несоодветно евидентирање на уплати на парични средства од комитенти со кои не се склучени договори и за кои не е издадена фактура и имаат влијание на даденото ревизорско мислење.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

5. Ревизорско мислење

Мислење - за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради ефектите на прашањата изнесени во точките 4.2.1.; 4.3.1. 4.3.2. и 4.3.4., финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното претпријатие за стопанисивање со пасишта - Скопје на ден 31 декември 2013 година и резултатот од финансиските активности и паричните текови за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење - за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 4.2. до 4.4., активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Јавното претпријатие за стопанисивање со пасишта - Скопје, не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Системски слабости

- 6.1. Согласно член 5 од Законот за пасишта, Владата има обврска да донесе Програма за стопанисивање со пасиштата за период од 10 (десет) години. Утврдените области и активности во оваа програма треба да претставуваат основ за донесување на годишна програма, која ја донесуваат надлежните органи на јавното претпријатие најдоцна до 31 декември во тековната година за наредната година.

Со наведените програми особено се утврдуваат: природните услови и можности на пасиштето, негова обнова, развој, мерките за одгледување, заштита, унапредување и проширување на пасиштата и слично.

Со извршената ревизија е констатирано дека јавното претпријатие изготвило Програма за стопанисивање со пасиштата за период од 2010 до 2019 година и истата во текот на 2010 година е доставена до Владата на разгледување и усвојување а до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и Министерството за финансии на мислење.

До денот на известување од извршената ревизија не е донесена Програма за стопанисивање со пасиштата за период од десет години што не е согласно член 5 од Законот за пасишта и влијае на долгорочното планирање на активностите за стопанисивање со пасишта кои потоа со годишните програми се операционализираат како оперативни програми за секоја година подетално.

За наведената состојба потребно е надлежните органи да преземат мерки и активности за донесување на Програмата за стопанисивање со пасишта за период од десет години.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

7. Нагласување на прашања за неизвесност или континуитет

7.1. Согласно Законот за пасишта (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/98...116/10), Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта ги дава пасиштата на користење на правни и физички лица по пат на јавен оглас во зависност од капацитетот на пасиштата, освен пасиштата што се наоѓаат во непосредна близина на селско населено место.

Пасиштата што се наоѓаат во непосредна близина на селско населено место се даваат со непосредна спогодба а условите, начинот на управувањето, користењето и распределбата на пасиштата е уредено со “Правилникот за утврдување на условите, начинот на управувањето, користењето и распределбата на пасиштата во непосредна близина на селско населено место“ (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 123/11).

Со Заклучок на Владата од одржана седница на 14.08.2013 година, се задолжува јавното претпријатие за секое поединечно давање на пасиште со непосредна спогодба, пред да ја склучи непосредната спогодба за истата да биде информирана Владата. Истовремено Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се задолжува до Владата да достави усогласен текст на Законот за пасишта.

Постапувајќи по горе наведениот заклучок, на 26.11.2013 година, јавното претпријатие до Владата доставува список на лица кои имаат поднесено барања до јавното претпријатие. Наведениот список, заклучно со 24.09.2013 година, вклучува 335 барања по кои јавното претпријатие не постапило.

Со измените и дополнувањата на Законот за пасишта објавени на 27 ноември 2013 година, се напушта можноста давањето на пасиштата на користење на правни и физички лица со непосредна спогодба во непосредна близина на селско населено место и воедно престанува да важи претходно наведениот правилник.

Имајќи ги во предвид наведените измени и дополнувања на Законот за пасишта, Владата на 17.12.2013 година донесува заклучок со кој го задолжува јавното претпријатие да ги прекине постапките со лицата кои имаат поднесено барање до јавното претпријатие и за тие земјишта јавното претпријатие да спроведе постапка по пат на јавен оглас.

За таа цел Владата на 27.01.2014 година донела Решение за формирање на Комисија за спроведување на постапка за доделување на користење на пасишта во државна сопственост, по пат на јавен оглас, составена од седум членови со нивни заменици од редот на државните службеници.

Ревизијата констатира дека и покрај фактот што е формирана наведената комисија, до денот на известување од извршената ревизија не е објавен јавен оглас за спроведување на постапка за доделување на користење на пасишта во државна сопственост.

Наведената состојба упатува на констатацијата дека целокупниот процес на давањето на пасишта на користење на физички и правни лица е бавен и предизвикува:

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- користење на пасишта без да биде склучен договор помеѓу корисникот на пасиштето и јавното претпријатие за кои не се плаќа надомест/пашарина за нивното користење;
- користење на пасишта без да биде склучен договор помеѓу корисникот на пасиштето и јавното претпријатие но за користењето на истите се плаќа пашарина;
- остварување на правата за финансиска поддршка на индивидуалните сточари;
- тенденција на раскинување на договорите и користење на пасиштата без плаќање надомест;
- намалување на солвентноста и ликвидноста на јавното претпријатие.

Наведените состојби во исто време влијаат на условите за вршењето на дејноста од јавен интерес во континуитет односно трајно и без прекин што не е согласно одредбите на Законот за јавните претпријатија. На ден 02.12.2014 година во насока на обезбедување трајно, континуирано и непрекинато вршење на дејноста на јавното претпријатие, Управниот одбор има донесено Одлука за уредување на начинот на привремено користење на пасиштата во државна сопственост.

- 7.2. Врз основа на Заклучок на Владата од 12.08.2014 година формирана е работна група за подготовка на соодветни законски измени на Законот за пасишта, со цел предвидување на можноста за давање на пасиштата на користење по пат на електронска аукција, како и за сите потребни измени и дополнувања на истиот. Неоспорувајќи ги активностите кои се преземаат во оваа насока, ревизијата укажува на потребата при конципирање на решенијата за давање на пасиштата на користење, работната група и надлежните органи да ги имаат во предвид знаењата, вештините и можноста за користење на информатичка технологија од страна на крајните корисници. Работната група се задолжува да ги подготви и најдоцна во рок од еден месец до Владата да ги достави измените и дополнувањата на предлог - законот за пасишта. До денот на известување од извршената ревизија не се презентирани информации за активностите за изменување и дополнување на наведениот закон.
- 7.3. Работите на инспекциски надзор во делот на користењето на пасиштата во државна сопственост се доделени во надлежност на државните инспектори за земјоделство, кои имаат обврска да вршат надзор, да изготвуваат решенија за извршениот надзор како и квартални извештаи и воедно да ги објават на веб страната на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. За известувачкиот период и периодот на известување од извршената ревизија не се добиени информации дека е извршен инспекциски надзор и воедно не се пронајдени информации на веб страната на наведеното министерство. Надлежните органи на јавното претпријатие и лицата овластени за вршење надзор потребно е да ја зголемат меѓусебната соработка и известување како

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

начин на заштита и соодветно користење на пасиштата во Република Македонија како добро од општ интерес.

- 7.4. Со Законот за изменување и дополнување на Законот за пасишта објавен во ноември 2013 година утврдена е обврската јавното претпријатие да изготвува и води регистар на пасишта во државна сопственост. За таа цел во рамките на јавното претпријатие формирана е работна група која изготвила “Проект за регистар на пасишта”, кој е разгледан и усвоен од Управниот одбор на јавното претпријатие на ден 16.07.2014 година и истиот е доставен до надлежното министерство. Активностите за изработка на наведениот регистар ќе течат во наредниот период а инволвираноста на надлежните институции (Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, јавното претпријатие, ЈП Македонски шуми, Агенцијата за катастар на недвижности итн) и нивната целосна комуникација ќе претставува предуслов за создавање на наведениот регистар.
- 7.5. Во известувачкиот период статусот на вработените е уреден со повеќе законски и подзаконски акти меѓу кои: Законот за јавните претпријатија, Законот за јавни службеници и Законот за работни односи. Наведените законски акти во понатамошниот период претрпиваат одредени измени при што вработените во јавните претпријатија започнувајќи од 2015 година ќе добијат статус на вработени во јавниот сектор односно административни службеници. Нивниот статус детално ќе биде уреден меѓу другото и со одредбите на Законот за вработени во јавниот сектор и Законот за административни службеници и соодветните колективни договори. За усогласување на своето работење со наведените акти јавното претпријатие преземало активности за донесување на нов статут како и подготовка на нов акт за внатрешна организација и систематизација на работите и задачите на јавното претпријатие. Ревизијата укажува на потребата од продолжување на наведените активности за донесување на актот за внатрешна организација и систематизација на работите и задачите на јавното претпријатие како еден од основните предуслови за непречена имплементација на погоре наведените законски акти започнувајќи од 13.02.2015 година.
- 7.6. Во известувачкиот период на име трошоци за главен долг, парнични трошоци, адвокатски и судски трошоци, награди за извршување како и трошоци врз основа на камати по донесени судски одлуки за изгубени спорови исказани се трошоци во износ од 5.594 илјади денари. Во исто време против јавното претпријатие поднесени се 5 тужбени барања во кои претпријатието е тужена страна и од страна на јавното претпријатие поднесени се 271 предлози за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа. Наведените информации имаат свое влијание на ликвидноста, солвентноста и континуитетот на јавното претпријатие.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- 7.7. Согласно Одлуката за основање на јавното претпријатие бројот на членови на Управниот одбор треба да изнесува 9 члена со времетраење од четири години. Во известувачкиот период бројот на членови изнесува 7. Во декември 2014 година донесени се Решенија за разрешување и именување на дел од членовите на Управниот одбор со што бројот на членови на Управниот одбор изнесува 8, што укажува на потребата основачот (Владата на Република Македонија) да именува уште еден член.
- 7.8. Во текот на ревизијата од страна на јавното претпријатие извршени се корекции кои предизвикуваат промени во активата и пасивата на финансискиот извештај - Биланс на состојба, спроведени во повеќе налози за книжење и тоа:
- налог за книжење број 007/39 од 17.11.2014 година со кој е извршено зголемување на набавната вредност на нематеријалните средства во износ од 93 илјади денари и исправката на вредноста на нематеријалните средства за износ од 12 илјади денари со истовремено намалување на вредноста на исказаната загуба за 81 илјади денари, поради непреземени активности за соодветно евидентирање на набавен софтвер за финансиско работење;
 - налог за книжење број 007/1 од 31.01.2014 година со кој е извршено зголемување на вредноста на исказаната акумулирана добивка и истовремено намалување на вредноста на позицијата добивка од тековната година во износ од 2.653 илјади, поради непреземени активности за соодветно евидентирање на остварената добивка од претходен период.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА УСПЕХ ЗА 2013 ГОДИНА

во 000 денари

Опис на позицијата	2013	2012
Останати приходи	1.349	-
Капитализирано сопствено производство и услуги	39.424	37.175
Вкупни приходи од работењето	40.773	37.175
Трошоци за сировини и други материјали	3.103	2.051
Трошоци за услуги	2.329	2.124
Плата, надоместоци на плата и останати трошоци за вработените	14.095	14.029
Трошоци за амортизација	9.914	8.191
Останати трошоци од работењето	9.890	4.703
Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни и тековни средства	82	1.688
Останати расходи	332	952
Вкупно расходи од работењето	39.745	33.738
Финансиски приходи	12	4
Финансиски расходи	1.587	91
Добивка/Загуба од редовно работење	(547)	3.350
Добивка/Загуба пред оданочување	(547)	3.350
Данок од добивка	98	195
Нето Добивка/Загуба	(645)	3.155

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ

во 000 денари

Опис на позицијата	2013	2012
Активи		
Тековни средства		
Парични средства и парични еквиваленти	7.910	12.040
Побарувања од поврзани друштва	1.408	1.403
Побарувања од купувачи	77.423	75.411
ПОБАРУВАЊА ЗА ДАДЕНИ АВАНСИ	0	0
Побарувања од државни органи и институции	699	615
Побарувања од вработените	19	24
Вкупно тековни средства	87.459	89.493
Нетековни средства		
Нематеријални средства	81	-
Материјални средства	39.891	34.330
Вкупно нетековни средства	39.972	34.330
Вкупна актива	127.431	123.823
Пасива		
Тековни обврски		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	337	601
Краткорочни обврски за даноци и придонеси	13	-
Обврски спрема вработените	4	-
Вкупно краткорочни и долгорочни обврски	354	601
Нетековни обврски		
Долгорочни обврски	4.419	-
Вкупно нетековни обврски	4.419	-
Капитал и резерви		
Ревалоризациони резерви и разлики од вред.... останата сеопфатна добивка	13.982	13.982
Резерви	3.887	3.887
Акумулирана добивка	105.353	102.700
Добивка од тековната година	-	2.653
Загуба од тековната година	564	-
Вкупно капитал и резерви	122.658	123.222
Вкупна пасива	127.431	123.823

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ**

во 000
денари

ОПИС

РЕВАЛORIZАЦИОНИ РЕЗЕРВИ И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	РЕЗЕРВИ	АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	ДОБИВКА ОД ТЕКОВНАТА ГОДИНА	ЗАГУБА ОД ТЕКОВНАТА ГОДИНА	ВКУПНО

Состојба 01.01.2013 година	13.982	3.887	102.700	2.653	-	123.222
Загуба за деловна година				(564)		(564)
Корективни книжења			2.653	(2.653)		-
Состојба 31.12.2013 година	13.982	3.887	105.353	- (564)		122.658

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА - СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК ЗА 2013 ГОДИНА

во 000 денари

ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНО РАБОТЕЊЕ

НЕТО ДОБИВКА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (645)

Амортизација 9.925

Неотпишана вредност на отуѓени и отпишани средства 82

Готовински текови од работење 9.362

Побарувања од поврзани друштва (5)

Побарувања од купувачи (2.012)

Побарувања од државни органи и институции (84)

Побарувања од вработените 5

Краткорочни обврски спрема добавувачи (264)

Краткорочни обврски за даноци, придонеси и други давачки 13

Обврски спрема вработените 4

Нето готовински текови од оперативно работење 7.019

ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНО РАБОТЕЊЕ

Нематеријални и материјални вложувања (15.568)

Нето готовински текови од инвестиционо работење (15.568)

ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ

Обврски по долготочни кредити 4.419

Нето готовински текови од финансиско работење 4.419

НЕТО ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА (4.130)

ПАРИЧНИ СРЕДСТВА НА ПОЧЕТОКОТ НА ГОДИНАТА 12.040

ПАРИЧНИ СРЕДСТВА НА КРАЈОТ НА ГОДИНАТА 7.910